

ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΟΥ ΔΙΟΥ

Τοποθεσία

- ▣ Στα νότια της πόλης του Δίου στον Δήμο Δίου του Νομού Πιερίας, έξω από τα όριά της και δυτικά του ιερού της Δήμητρας βρίσκεται το αρχαίο θέατρο. Η κατασκευή του τοποθετείται στην ελληνιστική εποχή, πιθανότατα στα χρόνια της βασιλείας του Φιλίππου Ε' (221-179 π.Χ.).

Ιστορική εξέλιξη

- ▣ Ανασκαφικές παρατηρήσεις οδηγούν στο συμπέρασμα, ότι το θέατρο εγκαταλείφθηκε μετά το 168 π.Χ., λειτούργησε υποτυπωδώς μέχρι τα πρώιμα αυτοκρατορικά χρόνια και μάλλον αχρηστεύθηκε πλήρως με την ανέγερση ρωμαϊκών θεάτρων στην γύρω περιοχή.

Σήμερα...

- ▣ Το θέατρο λειτούργησε για πρώτη φορά το 1972. Το 1975 λειτούργησε με παράσταση στην οποία πρωταγωνιστούσε η Άννα Συνοδινού.
- ▣ Από το 1991, που ολοκληρώθηκαν οι εργασίες συντήρησης–ανάδειξης και προσωρινής επαναλειτουργίας, έως σήμερα, το θέατρο λειτουργεί ανελλιπώς στο πλαίσιο των εκδηλώσεων του «Φεστιβάλ Ολύμπου».

Θεατρικά έργα

- ▣ Υπάρχουν αναφορές ότι ο βασιλιάς Αρχέλαος, κάλεσε τον Ευρυπίδη στη Μακεδονία, όπου και έζησε τα τελευταία χρόνια της ζωής του, κατά τη διάρκεια των οποίων συνέγγραψε τα αριστουργήματα «Αρχέλαος» και «Βάκχες» και θεωρείται σχεδόν βέβαιο ότι οι παραστάσεις αυτές «ανέβηκαν» εδώ μπροστά στο αρχαιοελληνικό κοινό.

Περιγραφή

- ▣ Πρόκειται για θεατρική κατασκευή, με τυπικά ελληνιστική διάταξη, αποτελούμενη από χωμάτινη ορχήστρα (κονίστρα), λίθινο περιμετρικό αποχετευτικό αγωγό, κοίλο κατασκευασμένο με επίχωση από φερτό υλικό και λίθινο κτίριο σκηνής, το οποίο σώζεται σε πολύ κακή κατάσταση.

Βασικά μέρη του θεάτρου

- ▣ Α. Η σκηνή
- ▣ Β. Η ορχήστρα
- ▣ Γ. Το κοίλο

Α. Η σκηνή

Αναπαράσταση της σκηνής

Σημερινή μορφή του θεάτρου

Εικ. 2 Αεροφωτογραφία του ελληνιστικού θεάτρου του Δίου.

Τμήματα της σκηνής

- ▣ 1. Παρασκήνια: Βοηθητικοί χώροι για τη φύλαξη των αντικειμένων της παράστασης.
- ▣ 2. Προσκήνιο: Μπροστά από τη σκηνή υπήρχε μια στοά που στηριζόταν σε τετράγωνες κολώνες, τους πεσσούς.
- ▣ 3. Λογείο: Ξύλινο πατάρι, στο οποίο εμφανίζονταν οι υποκριτές και συγκρατούνταν από το προσκήνιο.

Τμήματα της σκηνής

- ▣ 4. Θύρες στην πρόσοψη της σκηνής από όπου εμφανίζονταν οι ηθοποιοί στο λογείο.
- ▣ 5. Θεολογείο: Όσοι υποδύονταν τους θεούς δεν εμφανίζονταν στο λογείο, αλλά στο θεολογείο που ήταν μια ξύλινη εξέδρα στη στέγη της σκηνής.
- ▣ 6. Πεσσοί που στήριζαν το θεολογείο.
- ▣ 7. Στοά: Πίσω μέρος της σκηνής.

Αναπαράσταση χρήσης μηχανής και χαρώνειας κλίμακας

B. Η ορχήστρα

- ▣ Η ορχήστρα του θεάτρου ήταν στρωμένη με χόμα. Έχει διάμετρο 26 μέτρα και το σχήμα της είναι λίγο μεγαλύτερο από ημικύκλιο. Στην ορχήστρα έφτανε κανείς από τις παρόδους, τους δύο διαδρόμους που υπήρχαν ανάμεσα στη σκηνή και το κοίλο. Από εκεί έμπαινε ο χορός των παραστάσεων, καθώς και οι θεατές για να φτάσουν στις θέσεις τους στο κοίλο. Ίσως να αναρωτηθείτε τι εξυπηρετούσε το τετράγωνο άνοιγμα που θα δείτε στο κέντρο της ορχήστρας. Αυτή ήταν η χαρώνεια κλίμακα, απ' όπου εμφανίζονταν οι υποκριτές που υποδύονταν το Χάρο, καθώς και πρόσωπα που έρχονταν ή πήγαιναν στον κάτω κόσμο. Εκεί οδηγούσε ένας υπόγειος διάδρομος που ξεκινούσε από το προσκήνιο. Μέσω αυτού του διαδρόμου οι υποκριτές μετακινούνταν από τη σκηνή στην ορχήστρα και το αντίστροφο, χωρίς να είναι ορατοί από τους θεατές.

Γ. Το κοίλο

- ▣ Το κοίλο του θεάτρου βρίσκεται πάνω σε ένα μικρό ύψωμα που σχηματίστηκε τεχνητά με τη συγκέντρωση μεγάλου όγκου χώματος και χαλικιών.

Εικ. 7 Το κοίλο του θεάτρου όπως αποκαλύφθηκε κατά την ανασκαφή.

Τμήματα της σκηνής

- ▣ 8. Οι ζωγραφικοί πίνακες του προσκηνίου κάλυπταν τα κενά ανάμεσα στις κολώνες του προσκηνίου (σκηνικά).
- ▣ 9. Η αυλαία: Υφασμάτινης χωρισμένη σε μέρη που καθένα αντιστοιχούσε σε μία από τις θύρες της σκηνής.
- ▣ 10. Η περίακτος: Ειδικός μηχανισμός τοποθετημένος δίπλα από καθεμία από τις πλαϊνές θύρες της σκηνής. Την περίακτο αποτελούσαν τρεις ενωμένοι μεταξύ τους πίνακες που σχημάτιζαν τρίγωνο και περιστρέφονταν γύρω από έναν ξύλινο άξονα. Κάθε πίνακας απεικόνιζε ένα διαφορετικό θέμα και έτσι οι θεατές ενημερώνονταν για το χώρο όπου συνέβαιναν κάθε φορά τα γεγονότα που παρακολουθούσαν.

Μαθητές Β Λυκείου εν δράσει

Θεατρικό δρώμενο

Ηχογραφημένη ξενάγηση στα ελληνικά

- ▣ Η επίσκεψη στο αρχαίο θέατρο του Δίου δεν πραγματοποιήθηκε. Η ξενάγηση ηχογραφημένη στα ελληνικά ακούγεται παρακάτω:

Γαῖϋᾱζός οόᾱ ᾱεεζίεεϋ.mp3

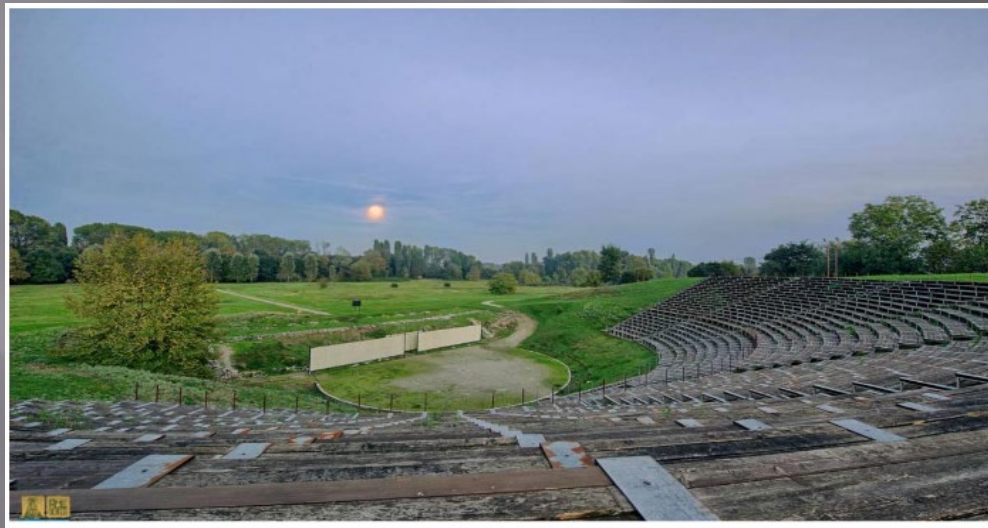

Ηχογραφημένη ξενάγηση στα αγγλικά

- ▣ Η επίσκεψη στο αρχαίο θέατρο του Δίου δεν πραγματοποιήθηκε. Η ξενάγηση ηχογραφημένη στα αγγλικά ακούγεται παρακάτω:

īāīŪāζός όάά āāāēēēŪ.mp3

Πηγές

- ▣ <http://users.sch.gr/pchaloul/ancient-theater.htm>
- ▣ <https://www.dion-olympus.gr/αρχαιο-θεατρο-διου/>
- ▣ [ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΘΕΑΤΡΟ \(sch.gr\)](http://www.sch.gr/το-αρχαιο-θεατρο/)
- ▣ <https://diazoma.gr/theaters/>